

Pilvi Torsti sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä 3—18-vuotiaiden eheän ja tasa-arvoisen opinpolun selvittämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Siirtymiset päivähoidosta esiopetukseen, esiopetuksesta alkuopetukseen ja alakoulusta yläkouluun sekä edelleen toiselle asteelle ovat lasten ja nuorten elämässä tärkeitä ja usein ratkaisevia nivelvaiheita. Nivelvaiheet on todettu toistuvasti suurimmaksi ongelmaksi koulupudokkuudessa, koulutuksen keskeyttämisessä ja syrjäytymisessä. Näitä ongelmia on yritetty ratkaista jo vuosikymmeniä, mutta tulokset ovat jääneet vaatimattomiksi ja jokaisesta ikäluokasta 15—20 prosenttia jää ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa.

Tutkimuksessa korostuu varhaisten vuosien ja siirtymien merkitys koulupolun jatkuvuudelle. Siksi osallistumisaste varhaiskasvatukseen ja toiselle asteelle siirtyminen ovat erityisiä ongelmia nykyjärjestelmässä.

Tämän vuoksi on syytä käynnistää valmistelu, jonka tavoitteena on luoda Suomeen kokonaisvaltainen ja eheä koulupolku varhaiskasvatuksesta toisen asteen loppuun hyödyntäen parasta tutkimusta ja kansainvälisiä kokemuksia sekä Suomessa tehtyjen kokeilujen tuloksia.

Erityisesti toisen asteen koulukseen siirtyminen on tärkeä nivelvaihe, jossa nuoret joutuvat ensimmäistä kertaa tekemään koko koulutusuraansa koskevia valintoja. Koulutustakuu on hieman korjannut tilannetta, mutta edelleen noin kahdeksan prosenttia peruskoulun päättäneistä nuorista ei aloita seuraavana syksynä tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Lisäksi useat aloittaneista eivät vie opintojaan loppuun. Tilastokeskuksen koulutustilastojen mukaan ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien 20—24-vuotiaiden osuus oli vuonna 2014 lähes 18 prosenttia. Osuus on kasvanut 1990-luvun loppuvuosista. Erityisesti poikien syrjäytyminen on merkittävä ongelma ja näkyy nuorten miesten kasvaneena työttömyytenä.

Koulutuksella on myös yhteiskunnan eheyttä ja sosiaalista koheesiota rakentava merkitys. Sen vuoksi toisen asteen loppuun jatkuva vuorovaikutus koko ikäluokan kesken olisi arvokasta. Todellisuuksien ei ole tarkoituksenmukaista eriytyä täysin.

Eheän, yhtenäisen koulupolun selvityksessä tulisi ottaa huomioon mm. seuraavat seikat: varhaiskasvatuksen merkitys myöhemmälle pärjäämiselle, esikoulun velvoittavuus, kokonaiskoulupäivä, OECD:n ym. kansainväliset vertailutulokset ja nivelkohtien ongelmat erityisesti poikien osalta.

Talousarvioaloite TAA 472/2017 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 29.10.01 3-18-vuotiaiden eheän ja tasa-arvoisen opinpolun selvittämiseen.

Helsingissä 29.9.2017

Pilvi Torsti sd

Jukka Gustafsson sd

Eeva-Johanna Eloranta sd